

3:e söndagen i fastan

Tom Hardts postilla, första årgången

Evangelium: Luk. 11:14–28.

I Guds, Faderns + och Sonens och Den Helige Andes, namn. Amen.

Denna den tredje fastesöndagen bjuder oss ännu en gång evangelium med hela den strävhet och anstötighet, som är oskiljaktigt förenade med Kristi kamp mot Satan, med hans djävulsutdrivningar och undervisning om Satan, hans rike och undergång. För att rätt ta till sig detta bör man uppmärksam avlyssna versen omedelbart före och omedelbart efter dagens evangelium om *"Kristus och världsfursten"*. Först då får vi möjlighet att tränga in i undervisningen om *"Kampen mot de onda makterna"*, som dagens rubrik och predikoämne lyder. Före evangeliet säger Jesus: *"I som ären onda"*. (Luk. 11:13) Efter evangeliet säger han: *"Detta släkte är ett ont släkte"*. (Luk. 11:29) Denna hårda, dömande förkunnelse av Lagen, riktad mot syndare, är den nödvändiga ramen för predikan om dagens ämne. Därmed förhindras vi från att vilja avlyssna en föreläsning i satanologi, att väga och mäta demonlärans rimlighet och trovärdighet på denna världens sätt. Den värld, som inte känner sin egen synd, som inte plågas av sin egen ondskas, måste vända ryggen till åt evangelium om *"Kristus och världsfursten"*. Visst kan ett eller annat brottstycke accepteras, så som fariséerna kunde föreställa sig flugkonungen Belsebul och hans irriterande smådjävlar. I det stora hela rubbade detta dock icke den välordnade världsbilden, där den gode Guden möter den goda människan. I egenrättfärdighetens värld finns ingen plats för den nytestamentliga treklängen *"synden, döden och djävulen"*, inte för någon fångenskap under *"världsfursten"*. Därmed kan vi också en gång för alla avskriva tanken, att d. h. Skrifts undervisning om Satan tillhör det förgångna. Den har nämligen aldrig någonsin varit accepterad av denna världens barn, inte av fariséerna, inte av de hedniska filosoferna, inte av någon av dem, *"som följde fursten över luftens härsmakt, över den andemakt som nu är verksam i de ohörsamma"*. (Ef. 2:22)

Den åter som känner sin synds vedervärdighet och outrotlighet, som är dömd som syndare och frikänd som rättfärdig i Kristus, förstår vad det i dag gäller. Den kristna människan pejar i sin egen synd ett

stycke av det stora glänsande vansinne, som är Satans signatur, tanken att vara sin egen norm, sin egen måttstock, kort sagt sin egen Gud. Vår sataniska natur är just att ha fallit för frestelsen *"så att I bliven såsom Gud"* (1 Mos. 3:5), att låta vårt Jag ta sitt säte i vårt hjärta och där bjuda och befalla, suveränt och ingen underdånigt. Syndens först ord är ordet *"Jag"*, *"Jag vill"*, *"Jag föredrar"*, *"Jag menar"*, *"Jag tycker"*. I allt detta speglar vi syndens upphov Satan, ja, *"I haven djävulen till eder fader, och vad eder fader har behag till, det viljen I göra"*. (Joh. 8:44) Därför är det gemensamma bandet mellan å ena sidan synden i alla dess former och på alla dess nivåer och å den andra sidan Satan, syndens upphov, *"lögnens fader"* (Joh. 8:44) just det skriande, förryckta, fasansfulla oförnuftet, det vettlösa, den söndersprängda intelligensens fullständiga oberäknelighet. Satan och synden går inte att förutsäga utöver det avgörande, att de går mot sin undergång. Själva Satans vilja att gripa efter Kristus är ett bevis på hans vansinne, hans flykt in i mörkret, hans upplösning. Allt detta är samtidigt tillämpligt på varje synd, på min egen synd, som är just så galen, så vedervärdig, så bortom allt förnuft. I denna medvetenhet om vår synd, om vårt frälsningsbehov, om Kristus, Satans besegrare, lär vi att

- I. **Kristus har i sin tillfyllestgörelse för oss besegrat Satan,**
- II. **Kristus utskiftar i kraft av sin tillfyllestgörelse bytet efter Satan,**
- III. **Kristus i sin segerrika kamp med Satan känner bara tro och otro.**

I. Kristus har i sin tillfyllestgörelse för oss besegrat Satan.

Jesus träder i dag fram som Satans besegrare, när han säger: *"men om någon som är starkare än han angriper honom och övervinner honom"*. Detta är evangeliums centrum, som gör det just till evangelium. Det är den mäktiga triumf, som Jesaja tecknat med en levande bild: *"Och skon som krigaren bar i stridslarmet, och manteln som sölades i blod, allt sådant skall brännas upp och förtäras av eld. Ty ett barn varder oss fött, en son*

bliver oss given, och på hans skuldror skall herradömet vila." (Jes. 9:5 f.) Denna stora segerfest, där fiendens tillintetgörelse firas och hela hans härsmakt förintas, sker efter den människovordne Gudens kamp med Satan i utblottelsens höjdpunkt på Golgatas slagfält, "ty näpsten var lagd på honom, för att vi skulle få frid". (Jes. 53:5) Detta är den stora segern, att Kristus i sin lydnad och sitt lidande lyft förbannelsen från världen, att hans tillfyllestgörelse i vårt ställe tystar alla Satans krav på oss som sin egendom.

II. Kristus utskiftar i kraft av sin tillfyllestgörelse bytet efter Satan.

Jesus säger om sin mäktiga seger som Guds Lamm, att han därefter "skiftar ut bytet efter honom". Detta ord förklarar närmast Jesu rätt att vid lekamliga besättelser utdriva djävulen som ett yttre tecken på att han köpt oss till sin egendom "icke med guld eller silver utan med sitt heliga och dyrbara blod och med sitt oskyldiga lidande och död". Denna yttre lekamliga djävulsutdrivning är dock bara en ringa avbild av det utdrivande, som sker i detta nu, närhelst Gud i Ord och sakrament förklarar oss som sin egendom, i dopet tillropar Satan: "Vik härifrån du orene ande och

giv Den Helige Ande rum". Genom predikoämbetet utskiftar Gud i denna stund bytet efter Satan och gör oss saliga.

III. Kristus känner i sin segerrika kamp mot Satan bara tro och otro.

Jesus säger i dag: "Den som icke är med mig, han är emot mig, och den som icke församlar med mig, han förskingrar". Den kamp, som dagens evangelium framställer, delar mänskligheten i ljus och mörker, i tro och otro – utan någon gråzon emellan, utan någon neutralitet, där åskådaren sitter på staketet och följer den böljande frontlinjen med tillrop och kommentarer. Jag står antingen under Kristus eller under Satan. Jag kämpar antingen mot Satan eller mot Kristus. Den, som icke i ord och gärning stöttar och uppbär Ordets och sakramentens heliga ämbete, som icke instämmer i ropet: "Vik härifrån!", står under motståndarsidans baner, under lögnen "I bliven såsom Gud" (1 Mos. 3:5) och går motståndarnas öde till mötes.

Amen.